

Bouwen op het fundament: God is erbij

Mensen die mij langer kennen weten dat wat betreft een boek of een film, ik hou van ‘eind goed, al goed’. Hoeft niet *suikerspin* te zijn, maar wel **hoopvol**.

Belang van hoop Hoop is essentieel voor de mens. Zonder hoop zou ik niet aan een nieuwe schilderij beginnen— want ja, waarom steek je energie in iets dat geen garanties geeft? Vul maar voor jezelf in—Waarom een speciale maaltijd voorbereiden, waarom een lang boek lezen, waarom je agenda omgooien om met een vriendin af te spreken? Waarom vrijwilligerswerk doen? Hoop is een essentieel startpunt. We kunnen niet aan het fundament bouwen zonder hoop. Vandaag gaan we dit bekijken aan de hand van een psalm en een bekende tekst uit het nieuwe testament.

Psalm 42

Zoals een hert schreeuwt naar de waterstromen, zo schreeuwt mijn ziel tot U, o God!

3Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God. Wanneer zal ik binnengaan om voor Gods aangezicht te verschijnen?

4Mijn tranen zijn mij tot voedsel, dag en nacht, omdat zij de hele dag tegen mij zeggen: Waar is uw God?

5Hieraan denk ik en ik stort mijn ziel in mij uit: hoe ik meeding in de stoet en met hen optrok naar Gods huis, onder luide vreugdezang en lofliederen: een feestvierende menigte.

6Wat buigt u zich neer, mijn ziel, en bent u onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem weer loven voor de volkomen verlossing van Zijn aangezicht.

7Mijn God, mijn ziel buigt zich neer in mij, daarom denk ik aan U vanuit het land van de Jordaan en het Hermongebirge, vanuit het laaggebirge.

8Watervloed roept tot watervloed, terwijl Uw waterkolken bruisen; al Uw baren en Uw golven zijn over mij heen gegaan.

9Maar de HEERE zal overdag Zijn goedertierenheid gebieden; 's nachts zal Zijn lied bij mij zijn, een gebed tot de God van mijn leven.

10Ik zeg tegen God: Mijn rots, waarom vergeet U mij? Waarom ga ik in het zwart gehuld, door de onderdrukking van de vijand?

11Met een doodsteek in mijn beenderen honen mijn tegenstanders mij, omdat zij de hele dag tegen mij zeggen: Waar is uw God?

12Wat buigt u zich neer, mijn ziel, en wat bent u onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem weer loven; Hij is de volkomen verlossing van mijn aangezicht en mijn God.

Bespreking psalm 42

In psalm 42 beschrijft David een moeilijke tijd in zijn leven. Omstandigheden vallen vies tegen. En juist als hij sterk wil zijn, ontdekt David dat zijn ziel niet meewerkt.

Hoe werkt je ziel? In je binnenste, wat David zijn ziel noemt, neem je informatie tot je, bepaal je wat relevant of urgent is voor je, en zet je een actie-koers. Je ziel stuurt je en brengt je in actie. Moeilijke omstandigheden eisen actie, en David merkt dat hij moeilijk tot beslissingen komt omdat hij verlamt is door angst. Hij heeft genoeg zelfkennis dat hij weet dat er iets niet klopt met zijn ziel.

Eerder in de psalm zegt David dat zijn ziel als een hert verlangt naar God en zijn verfrissing. Dit is inspirerende poëzie—maar het is niet ‘alleen’ poëzie. Een ziel die geen verfrissing krijgt is kwetsbaar.

vers 6: Wat buigt u zich neer, mijn ziel, en bent u onrustig in mij? Hoop op God, want ik zal Hem weer loven voor de volkomen verlossing van Zijn aangezicht.

David spreekt zijn innerlijke mens toe. Blijkbaar vergeet de ziel snel dat je verbonden bent met God. De ziel heeft “functioneren op eigen kracht” als ‘default’. Zou Davids woorden voldoende zijn geweest? Wat denk je; Hoe werkt het voor jullie? Kan je zeggen-- “heerlijk, dat is het dan—Vertrouw op God en ... opgelost.” dat is wel erg snel naar het ‘happy ending’ gaan. Kijk, David doet dat ook niet. In deze psalm — wat eigenlijk in combinatie met psalm 43 één gedicht is— blijkt het helemaal niet zo simpel en snel te werken, want David moet zijn bevel nog twee keer herhalen... ‘vestig je hoop in God’.

David beschrijft in zijn gedicht **de pittig realiteit** van een opstandige ziel, en hoe hij ermee omgaat. Ik wilde vandaag drie aspecten kort noemen

1. Eerste aspect: *het is geen toeval dat je ziel wel eens vastloopt.* In moeilijke omstandigheden in Davids leven, uitgerekend juist als zijn ziel actie moet ondernemen, loopt zij vast. Zijn ziel doet alsof God nooit iets voor haar betekent heeft. Zijn ziel doet alsof zij helemaal als wees achter is gelaten. Alsof Gods hulp en liefde er in de toekomst niet meer zouden zijn. David is duidelijk overweldigd door het tumult in zijn ziel. Het brengt hem tot stilstand. Er moet iets gebeuren om verder te kunnen gaan. Dit is niet de eerste keer, het is geen toeval. Het vastlopen van je ziel is een terugkerend aspect van mens-zijn

2. Tweede aspect: *David stelt eigenlijk twee verschillende vragen aan zijn ziel:*

1. waarom ziel, ben je zo neergeslagen? Hebreeuwse woord voor Neergeslagen beschrijft een proces— een negatieve spiraal.

2. waarom ziel, brul je zo in mij? De Hebreeuwse woord dat als ‘onrustig’ wordt vertaald is gegrom of gebrul van een beer of leeuwen. Het woord heeft te maken met de toekomst. De ziel brult omdat ze vindt dat de toekomst die ze voorziet niet acceptabel is—ze vindt dat er geen hoop is.

Hoe beland je daar, in zo'n hopeloze blik op de toekomst? en hoe kun je eruit komen? We hebben als mensen ervaringen en overtuigingen die onze blik op de wereld vormen. Met die blik interpreteren we wat er gebeurt in het hier en nu, en ook wat we denken zal gebeuren in de toekomst.

Als mensen God buiten houden kunnen ze alleen met behulp van hun ziel met de uitdagingen in het leven omgaan. Je ziel is God-gegeven en prachtig in staat om veel te doen, maar is gemaakt te functioneren in verbinding met God.

Als mensen God bijtrekken, hem uitnodigen in al hun handel en wandel, helpt Gods Geest de ziel in **tallose manieren**.

- Zijn wijsheid, bv, zou je kunnen helpen om de informatie te begrijpen
- Of hij geeft je zijn vrede met het afwegen van je opties die je hebt.
- Of hij geeft je zijn liefde om ook rekening te houden met anderen.
- of hij laat je de zin zien van het grotere plaatje
- of laat hij je proeven dat als hij erbij is, dat het samen te doen is.

Met God is de toekomst vol van hoop. Geen wonder dat David wil God erbij trekken!

Uit het leven gegrepen Over brullen gesproken, ik heb vorige week een domper gehad. We hadden een vriendin op bezoek die per ongeluk haar iPhone bij ons achterliet. Ik moest het met spoed aan haar opsturen in Frankfurt, voordat ze naar de VS vertrok. Klinkt simpel, maar ik maakte een fout met de verzending. Gevolg was dat het kostbare ding strandde ergens in Tilburg, waardoor het niet op tijd in Frankfurt aankwam. Toen ik aan het uitzoeken waar het pakket lag, werd ik overweldigd door negatieve emoties. Eerst was ik zo ontzettend boos, verdrietig, bezorgd en teleurgesteld, dat er een storm van verwijten op me afkwam. Ik was het meest boos op mijzelf. Het voelde alsof ik mijn vriendin had verraden. Ik was bezorgd dat ze stiekem me af zou schrijven als domme beer. Ik voelde een beer grommen vanbinnen, die brulde (een beetje) naar buiten. Het kostte me enorm veel moeite om beleefd te blijven met een medewerker van de pakketdienst. Vervolgens moest ik mijn vriendin bellen om haar het slecht nieuws door te geven... was voor mij heel moeilijk. Ik kom er weer op terug...

3. derde aspect van Davids proces met zijn ziel noemen: **David gebruikt zijn God-gegeven kracht om zijn ziel op te beuren**. Hij spreekt haar liefdevol maar streng toe. De toon van Davids betoog is als naar een kind die je bij de hand neemt. Als hij zegt, “hoop in God” zegt hij zoiets van: “kom, je handelt alsof God er niet bij is. Maar Hij heeft ons beloofd om altijd bij ons te zijn, wat er ook gebeurt. Laten we ons daarom op God richten.”. De kern is dit: David weigert te luisteren naar zijn ziel die een toekomst vreest zonder Gods liefdevolle nabijheid.

“God is erbij” zegt onze Hans vaak. En het is niet alleen waar, het geeft je ook moed.

David's vertrouwen in God wijst ons naar Jezus, die God volledig vertrouwde. Jezus is in staat ons te helpen want hij begrijpt ons. Hij kan ons helpen Zijn vader volledig te vertrouwen. Ik wil graag een voorbeeld uit de nieuw testament delen: in het evangelie van Lucas is er een crisismoment in de vriendengroep van Jezus.

Lazarus is gestorven. Jezus was op tijd gewaarschuwd van zijn ziekte, maar is toch niet op tijd gekomen om hem te genezen. En, als Jezus aankomt bij het huis van Lazarus en zussen Maria en Marta, ligt Lazarus al vier dagen in het graf. Even lezen, staat geprojecteerd: Johannes 11:17-27, bgt:

Toen Jezus daar aankwam, hoorde Hij dat Lazarus al vier dagen in het graf lag. Betanië ligt dicht bij Jeruzalem, op een afstand van ongeveer vijftien stadie, en er waren dan ook veel Joden naar Marta en Maria gekomen om hen te troosten nu hun broer gestorven was. Toen Marta hoorde dat Jezus onderweg was ging ze Hem tegemoet, terwijl Maria thuisbleef. Marta zei tegen Jezus: 'Als U hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn. Maar zelfs nu weet ik dat God U alles zal geven wat U vraagt.' Jezus zei: 'Je broer zal uit de dood opstaan.' 'Ja,' zei Marta, 'ik weet dat hij bij de opstanding op de laatste dag zal opstaan.' Maar Jezus zei: 'Ik ben de opstanding en het leven. Wie in Mij gelooft zal leven, ook wanneer hij sterft, en ieder die leeft en in Mij gelooft zal nooit sterven. Geloof je dat?' 'Ja, Heer,' zei ze, 'ik geloof dat U de Messias bent, de Zoon van God die naar de wereld zou komen.'

Wat we leren van Marta Marta ziet Jezus aankomen en gaat naar hem toe. Zij is gewend om eerlijk met hem te spreken, en ontmoet hem met verwijten. "Jezus, als je hier was geweest was Lazarus niet gestorven". We zien dat Marta in de nabijheid van Jezus een grote ommezwaai maakt naar hoop. Dat zie in haar uitspraak "*Maar zelfs nu weet ik dat God U alles zal geven wat U vraagt.*" Wat een verschil maakt Gods aanwezigheid. Ook vóórdat Jezus het wonder deed proefde Marta (en iets later Maria) zijn medeleven, de liefde van God. Ze **zijn niet** als wezen achtergelaten, nee. Ook de dood kan hen niet scheiden van Gods liefde en leven. Door zijn liefdevolle aanwezigheid brak Jezus het negatieve patroon waarin Marta zat.

Marta mocht verwijten hebben, maar de nabijheid van Jezus helpt haar ziel Gods hoop zien. Zonder hem zou ze misschien vast komen te zitten in bitterheid. Maar binnen haar veilige vriendschap met Jezus krijgt ze een dieper besef van wie Jezus is en wat Gods grotere plaatje is: Gods hoopvolle plan voor het LEVEN door Zijn LIEFDE.

Reflecties op bijbels helden en wij. David en Martha hebben zoveel van Gods genade ervaren. Dat Martha naast Jezus stond en ooggetuige was van de opstanding van haar broer door de kracht van God moet onbeschrijfelijk mooi zijn geweest. Dat terzijde...

Wij gelovigen hebben ter beschikking wat David en ook Martha nog niet hadden: de kruis en opstanding van Jezus EN de heilige Geest die daardoor in ons woont. Maar, net als alle Bijbelse helden blijven we 'vlees en bloed mensen' met zielen die gevormd zijn door ervaringen in het

leven, en daardoor kunnen vastlopen als we door bepaalde omstandigheden worden uitgedaagd. En, zoals we vandaag hebben gezien, onze zielen vergeten vaak dat God altijd bij ons wil zijn. Resultaat van deze “vergeetachtigheid” is dat we een beperkte blik op de toekomst kunnen hebben, vaak als we stress ervaren, wanneer we beslissingen moeten maken.

Takeaways Misschien herken je je vandaag in David’s gedicht of Martha’s eerlijke voorbeeld: Of, misschien brult of gromt je ziel een beetje, met oog op De toekomst

Net als bij David kan onze ziel nogal heftig reageren op wat ons overkomt. Weet dan dat hoe heftig dat gebrul ook is, het is niet altijd wijs. Wat kun je daaraan doen?

Met Jezus durf je de vraag te stellen, “Waarom ben je bang voor de toekomst, mijn ziel?”

Het gebrul van je ziel mag getroost worden, bemoedigd worden, begeleid worden als een kind; en David laat ons zien hoe dat kan. Kijk hoe lief Jezus was voor Marta.

David’s gedicht laat ons zien dat je meer bent dan je gevoelens van onmacht en teleurstelling. Je bent een geliefd kind van God, en mag rekenen op zijn beloften: “Ik zal je nooit als een wees achterlaten”.. Goed om te weten dat **Jezus ons wil helpen om vanuit vertrouwen en liefde— en niet uit angst en vooroordeel— op uitdagingen te reageren**. Twee weken geleden heeft Marina geprekeerd over geven en ontvangen. Als je denkt dat je er helemaal alleen voor staat, of een beetje angstig kijkt naar de toekomst dan hou je alles — vast. **Als je een groeiend besef hebt dat God erbij is, dan durf je te geven, dan vind je juist er plezier in.**

Wat kunnen we doen met onze verwijten? We leren uit Jezus’ relatie met Marta dat **ook wij onze verwijten bij Jezus mogen brengen**. Waar ook je verwijt zit— dat de wereldmachten zo’n vreselijke beslissingen nemen, dat geliefden door moeilijke tijden heen gaan, dat er onrecht is... weet dat Jezus je bij de hand wil pakken en er met je doorheen wandelen wil.

Wat heb ik zelf geleerd/deel 2 van het pakket-drama *Wat hielp me toen? Want, met dankbaar hart kan ik melden dat het gelukkig snel beter ging met mij. Mijn vriendin had mij lief toen ik de fout opbiechtte, en liet mij weten dat zij gelooft in Gods goedheid. Haar grip op Gods nabijheid leidde tot grote opluchting bij mij. Dat hielp enorm, en is een goed voorbeeld voor mij. Fouten maken betekend niet meteen diskwalificatie. Pff. Mijn ziel had ook nog een lesje geleerd: ik sta nergens alleen in mijn onmacht; God is erbij. Hij brengt hoop **ook als dingen nog niet opgelost zijn**. Hij is trouw en zal altijd trouw zijn. Uiteindelijk was er dus een goed en hoopvolle einde— ook voor mijn vriendin. Na een onvoorziene trans-Atlantische reis is haar mobieltje weer veilig bij haar teruggekeerd. Maar hoe fijn dat ook is, net zo belangrijk is dat Ik God meer vertrouw en mijn ziel kan rekenen op deze ervaring voor de volgende keer dat er iets moeilijks gebeurt in mijn leven. Kleine stapjes... Met Gods hulp kan ik mijn ‘toekomstvisies’ toetsen aan die van Hem. Zo mag Gods liefde en vrijgevigheid groeien in mij.*

Lijst van liedjes bij de dienst: “I speak Jesus”, “mijn hart gelooft, mijn hart belijdt” (801), “Als wij samen U aanbidden” (576), “Goedheid van God” (849), “This is the Air I breathe”